

DÉLVIDÉK

Csütörtök A nap Két: 6.59 p.
A nap nyugszik: 18.38 p.

8 oldal, ára 10 fillér

Politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csikás Benő utca 3.

Telefon: 2-07. Csekkszám: 74-050

Előfizetés egy óra: 2.50 P.
Negyedévre: 7.20 P.

ZOMBOR, 1941. OKTÓBER 1.

Főszerkesztő: Illés Sándor

I. ÉVFOLYAM, 126. SZÁM

A Szovjet összeomlásához vezet a hadianyaghiány

A Donec felé előnyomuló szövetségesek kiverték állásaiból az ellenséget / Churchill beismerte, hogy valamennyi arcvonalon a németek kezében van a kezdeményezés / Rooseveltt a nemzetközi helyzetről tárgyal / Németország rendet teremt a megszállt területeken / Krim válságos helyzetben

A német és szövetséges hadak a keleti arcvonal valamennyi szakaszán nagy lendülettel törnek előre és hadműveleteik nyomán új nagy sikerek körvonalai bontakoznak ki. Északon a finn és német haderők Szentpétervár elleni ostroma változatlan erővel folyik és a befejezéshez közeledik. A német nehéztüzérség ismét hevesen támadta az ostromlott várost, amely felett állandóan tevékenykednek a légierők is. Szentpétervár sorsának döntő óráit éli. A középső szakaszról helyi jellegű küzdelmekben elért nagy sikereket jelentenek a németek. Ezekben a harcokban közel 100.000 szovjet katona került német kézre. Délen a Donec felé törnek előre a szövetséges hadak, más részük pedig Krim félsziget birtokbavételét szorgalmazza.

A moszkvai rádió elismeri, hogy Krim félszigete válságos helyzetben van. A nagy lendülettel folyó légi és tüzérségi támadások — Moszkva szerint is — súlyos próbára teszik a lakosságot és a védősereg ellenállóképességét. Moszkvát három ízben érte légitámadás a szerdára virradó éjszakán. Orosz körök szerint ezzel a támadással a németek a moszkvai konferenciát akarták megzavarni.

A moszkvai konferencián

A francia sajtó értesülései szerint súlyos ellentétek támadtak az amerikai hadianyagnak Anglia és a Szovjet közötti megosztása kérdésében. A párizsi lapok szerint Anglia ezalkalommal is hű marad önmagához és önzésével lehetővé akarja tenni a Szovjet nagyobb mérvű megsegítését. Párhuzamot vonnak a francia lapok a moszkvai értekezlet és a szövetségesek azon legfelsőbb haditanácsi ülése között, amely Franciaország összeomlását megelőzte, és megállapítják, hogy kísértetiesen hasonlít a Szovjet helyzete Franciaország akkori állapotához, azzal a különbséggel, hogy a Szovjet még nagyobb hadianyaghiánnyal küzd mint a franciák annak idején. Katonai szakértők véleménye szerint a Szovjetet végső összeomlásba dönti a hadianyaghiány.

A Szovjet megsegítése körül élénk cikkezés folyik az amerikai sajtóban is. Az amerikai lapok úgy látják, hogy Amerika a Szovjet és Anglia megsegítésével elhanyagolja saját hadseregét, ami pótolhatatlan mulasztást jelent. A következő három hónap hadianyagtermelését Washington meg akarja osztani két szövetséges között, míg az amerikai hadseregnek semmit sem hagy belőle. Ezzel egyidejűleg folyik az amerikai

közvélemény felhangolása a háború mellett. Olasz források jelentése szerint az amerikai népet a vezetői német légi- és ejtőernyős támadások veszélyével rémítgetik. Ezt a veszélyt olyan komolyan veszik, hogy Newyork légvédelmi parancsnoka elrendelte a légvédelmi gyakorlatokat és komolykodóan mutatott rá a német veszélyre.

Berlinben

hangoztatják a német kormány azon elhatározását, hogy mint a cseh-morva védnökségben, a megszállott Európa más részein is feltétlenül megvédje a közrendet és lehetetlenné tegye az angolszász-kommunista bujtogatások következtében ismétlődő rendezavarásokat.

Az angol hírszolgálati iroda ismét olyan hírről számol be, amely nem kis derűtséget okoz a tengelyhatalmak politikai köreiben. Eszerint a végsőket vonagló Szovjetunió és a haza-hadsereg és nép nélkül marad Benes volt cseh államelnök londoni kormánya között katonai szövetség jött létre. Természetesen a két kormány megad egymásnak minden lehető segítséget.

A csehországi események kapcsán hangoztatja a prágai sajtó, hogy a cseh nép nagy tömegei nem értenek egyet azokkal a bomlasztó törekvé-

sekkel, amelyek az utóbbi időben felütötték fejüket a védnökség területén, és amelyek német részről ellenrendszabályokra vezettek. Hazaárulás és kommunista romboló tevékenység miatt újabb 58 cseh állampolgárt végeztek ki. Politikai körökben úgy tudják, hogy Hacha elnök a német védnökkel egyetértésben rövidesen kijelöli a letartóztatott Elias miniszterelnök utódát.

Finnország

Londonnak küldött válaszigjegyzékében erőiesen visszautasította azt az angol követelést, hogy ne folytassa a hadműveleteket régi határain túl és hangoztatja azon elszántságát, hogy nem mond le védelmének előfeltételeiről. A finnek mindig becsületes és békés politikát folytattak s ennek ellenére állandóan rettegniök kellett a szovjet támadástól. Helsinki többé nem hagyja léprecsalni magát semmiféle ígéretekkel vagy fenyegetésekkel és addig folytatja a harcot, amíg a Szovjet összeomlása bekövetkezik. A Ladoga és Onega tavak és a Finn öböl közötti földnyelvek Finnország védelmének természetes biztosítékai, amiről a szabadságszerető északi nép még az angol ultimátum fenyegetésének sulya alatt sem mond le.

A Donec felé előnyomuló szövetséges hadak kivetették állásaiból az ellenséget

A magyar Távirati Iroda szerdai jelentése szerint az Ukrajnában a Dnyeper és Donec között előnyomuló szövetséges hadak lendületes előretöréssel több ponton kivetették állásaiból az ellenséget és eközben sok

foglyot ejtettek.

A magyar csapatok szakaszán folytatja az ellenség tehermentesítő támadásait, amelyek sorra összeomlanak honvédségünk tüzeiben.

Német hadijelentés

Berlin, október 1.

A vezéri főhadiszállás szerdai jelentése szerint a keleti arcvonalon folyó támadó hadműveletek változatlanul eredményesen haladnak előre. Dnyepropetrovsktól keletre megtelepesszerűen előretört egy német páncélos hadosztály és számos ellenséges üteget semmisített meg. Egy másik hadosztály 80 páncélos közül negyvenötöt megsemmisített.

Moszkva katonai célpontjait eredményesen támadták a német légierők nagyobb kötelékekkel. A Nagybritannia elleni harcban New Castle hajóépítő üzemét ellen intéztek nagyobb támadást a német légierők. Bombázták még a keleti angol partvidék és Skócia katonai célpontjait. Egy 1500 tonnás angol hajót el-

süllyesztettek a német harci erők. Angol gépek a Német öböl és a Keleti tenger partvidéke ellen intéztek támadást. Lakónegyedekben kár esett, a polgári lakosságnak halottakban és sebesültekben is vannak veszteségek. Néhány ellenséges gép megkísérelte Berlin bombázását, ezeket visszafordulásra kényszerítették a német erők.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a Kievtől keletre befejezett nagy csatával egyidejűleg valamennyi arcvonalon eredménnyel folytak a hadműveletek. A középső arcvonalon helyijellegű küzdelmek során 91.750 fogoly, 1044 páncélos és nagyszámu löveg került német kézre. (MTI)

Kukoricatörés

A bácskai rónaságon most folyik az utolsó termés betakarítása. A szőlők már kifosztott karokkal állanak, a fákról letépték a gyümölcsöt, a kenderet is levágták és a sárga tököket beszállították a szalmakazal mellé. Most a megrokkant kukoricaszárakat is megszabadítják terhüktől szorgos kezek.

A kukoricatörés második aratásnak számít. Ez hozza meg azt a szerény keresetet, amely biztosítja majd télen a kenyeret a családnak.

Nagy küzdelem, nagy harc folyik a megélhetésért. Örök birkózás a földdel. Reggeltől-estig, tavasztól késő őszig kint áll a munka és harcol, küzd, ve rejttékez a mindennapi betevő falatért.

Ez az erősvasztó, robotos munka nem hoz többet, csak éppen a megélhetést. Csak az életet jelenti ez a harc, amelynek hőse minden ember, aki kapát és kaszát fog a kezébe. Ismeretlen hősök, nem irnak róluk, nem ismeri senki sem a nevüket, még is vannak. Nem sarkalja őket nagy remények lángja, nem csábitja őket a gazdagság, sem hírnévre sem dicsőségre nem vágyanak, csak a kenyeret akarják megszerezni, a mindennapi kenyeret és ami ahhoz még szükséges.

Ezeknek az ismeretlen hősöknek, ezeknek a munkásoknak érkezett el most az utolsó csata napja, a sárga arany betakarításának ideje.

Még egyszer utoljára megindul a kocsik egész sora a mezők felé, még egyszer lázas munkában ég a határ, benépesednek az elhagyott földek, hogy learassak az egész évi munka és fáradság gyümölcsét. Ezután megérdemelt lesz a pihenő és szebb lesz talán a tavasz ébredése.

A Szovjet beismeri, hogy Krim félsziget helyzete válságos

Három légitámadás Moszkva ellen

Helsinki, október 1.
(NST) A moszkvai rádió beismerte, a Krim ellen folyó német hadműveletek rendkívüli heveségét és az állandó német légitámadások súlyosságát. A szovjet számolással, hogy a németek a következő napokban mindent elkövetnek a sziget meghódítása érdekében. Különösen súlyosnak mondta a szovjet rádió azokat a támadásokat, amelyek Kercs kikötő ellen intéznek a német légiereket. A kikötői berendezések már jó részt használhatatlanok.

A moszkvai rádió jelentése szerint szerdára virradóra három nagy légitámadás érte a szovjet fővárost. A rádió szerint a németek ezekkel a hosszantartó támadásokkal a moszkvai konferenciát igyekeznek zavarni. (MTI)

Német ejtőernyős- és légitámadások meséjével rémitik az amerikai közvéleményt

A Popolo di Roma „beteges fantáziák” cím alatt foglalkozik azokkal a sajátos amerikai jelenségekkel, amelyek a háborús propaganda idézett elő Amerikában. Amerikában sokak képzeletét izgatja az a kérdés, hogy háboru esetén Németország bombázza-e az amerikai városokat. Hascell kapitány, Newyorki légvédelmi parancsnoka biztosra veszi, hogy a németek a helyzet elmérgesedése esetén bombázzák Newyorkot, Bostont és a többi amerikai nagyvárost, valamint hogy német ejtőernyősöket tesznek

földre amerikai területen.

Newyorkban légvédelmi gyakorlatokat tartanak és megkezdték a város légvédelmének megszervezését.

Az amerikai sajtó súlyos aggodalmát hangoztatja amiatt, hogy a következő három hónapi amerikai hadianyagtermelést teljes egészében átadják Angliának és a Szovjetnek, ami azt jelenti, hogy három hónap alatt az amerikai hadsereg semmit sem kap. (MTI)

—:0:—

Roosevelt kétórás megbeszélése Hull külügyminiszterrel

Washington, október 1.

Roosevelt elnök kétórás megbeszélést folytatott Hull külügyi államtitkárral. Az államtitkár az újságírók előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy az elnökkel megtárgyalta a nemzetközi helyzet valamennyi kérdését. Arról nem beszélt Hull, vajjon szóba került-e a japán-amerikai viszony és a semlegességi törvény tervezett módosítása is. (MTI)

Százszámra tartóztatják le a kommunistákat Bulgáriában

Szófia, október 1.

A várnai rendőrség folytatja nagyarányú akcióját a kommunisták ellen. Ujabb 500 kommunistát tartóztatott le. (MTI)

Darlan Párizsba utazott

Vichy, október 1.

Darlan francia miniszterelnökhelyettes a megszállt területre utazott.

Pétain marsall államelnök kinevezte a 11 tagú végrehajtó bizottság elnökét és tagjait. Ez a bizottság ellenőrzi a kormány rendeleteinek végrehajtását. (MTI)

PORTUGÁLIA UJABB CSAPATOKAT SZÁLLIT A ZOLDFOKI SZIGETEKRE

Lisszabon, október 1.

Portugália újabb jelentős csapaterősítéseket küld a Zöldfoki szigetekre, hogy lényegesen emelje a gyarmat védőerőinek számát. A csapatok október 5-én indulnak utnak. Hír szerint az intézkedésre az angol részről történő csapatösszevonások adnak okot. (MTI)

ANGOL LÉGITÁMADÁS ÉSZAKNÉMETORSZÁG ÉS BERLIN ELLEN

Berlin, október 1.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy szerdára virradóra nagyobb angol légitámadások intéztek támadást a Német öböl és a Keleti ten-

ger partvidéke ellen. Lakóházakban károk keletkeztek, több polgári személy életét vesztette. A Berlin fölé repült angol repülőgépeket gyorsan elűzte a légvédelem. Egy angol gépet lelőttek. (MTI)

A HORVÁTORSZÁGI HARCOK

Róma, október 1.

A Popolo di Roma zágrábi tudósítást kö-

Ujabb kivégzések a cseh-morva védnökség területén

Prága, október 1.

(NST) A cseh sajtó jelentése szerint a brüni és prágai rögtönítélő bíróságok újabb halálos ítéleteket hoztak. A halálraítélteket már kivégezték. Névsoruk a következő: Plodek Jarosláv építész, Melchor József, Surista Vencel tisztviselő, Perlat Agoston, a szókol tornamestere, Spitzer Izrael György, Schwartz Leó, Cabek Károly volt ezredes, Greh Vladimir egyetemi tanár, Nyilek Vojtek orvos és mások. Egy vádlottat felmentettek. (MTI)

HACHA A BIRODALMI VÉDNÖKHELYETESNÉL

Prága, október 1.

(NST) Hacha köztársasági elnök viszonzta a birodalmi védnökhelyettes látogatását. Heyndrich védnökhelyettes ezalkalommal ismét részletesen ismertette álláspontját az eseményekkel kapcsolatban és közölte azokat az intézkedéseket, amelyeket a védnökség közrendje és a munka védelme terén foganatosított.

Azokban a területekben, ahol kihirdették a rendkívüli állapotot, külön gazdasági rendőrséget létesítettek. (MTI)

Franco megválasztásának évfordulója

Berlin, október 1.

A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz vezércikkben foglalkozik Franco tábornok spanyol államfővé történt megválasztásának

NEMZETI MOZI

SZERDA—VASÁRNAP

Orbók Attila szenzációs vigjátéka

A szerelem nem szégyen

Főszerepben:

TOLNAY KLÁRI, JÁVOR PÁL,
MÁLY GERŐ, SOMOGYI NUSI,
DÉNES GYÖRGY stb.

Pótműsor: Legújabb magyar és UFA híradó

Az előadások kezdete: hétköznapokon 5. 7 és 9 órakor, ünnepnapokon 3. 5, 7 és 9 órakor.

zól, mely szerint az usztasák a szerb terrorbandák ellen való harcokat szünet nélkül folytatják és ezeket a tél folyamán arra kényszerítik, hogy a hegyekben való rejtett helyeikről előjőjenek és megadják magukat.

A szerbek többsége, alkalmazkodik az új helyzethez.

A horvát rendőrség, mely teljesen lojális, kezében tartja a helyzetet.

NÉMET LÉGITEVÉKENYSÉG A KELETI ARC-VONAL FELETT

Berlin, október 1.

A Német Távirati Iroda katonai forrásokból nyert értesülései alapján közli, hogy a német légiereket nagyarányú tevékenységet fejtenek ki a keleti arcvonalon felett. A támadásokat elsősorban a szovjet forgalmi vonalak ellen intézték. Megsemmisítő hatással bombáztak vasúti csomópontokat, megszakítottak vasutvonalakat, eredményesen támadtak fontos üzemeket. Helyenként a szovjet csapatösszevonások ellen folytak hatékony támadások.

Angliában fontos keleti kikötőket és skóciai városokat bombáztak a német légiereket nagyobb rajai. A visszatért repülőgépek első jelentései nagy tüzekről és robbanásokról számolnak be. (MTI)

OLASZ LÉGITÁMADÁSOK

Róma, október 1.

A Stefani iroda jelentése szerint az olasz légiereket eredményesen bombázták Tobruk kikötőjét és a Marsa Matruh körül most létesített angol csapatgyűléseket. Egy olasz repülőgép lelétalálást ért el egy 3.000 tonnás angol hajón. Egy angol gépet lelőttek az olasz légiereket. (MTI)

évfordulójával és megállapítja, hogy Franco megválasztása jelentős fordulópontra az európai történelemben. Moszkva Spanyolországon keresztül akarta kiterjeszteni a bolsevizmus hatalmát az egész Európára. Franconak sikerült diadalra juttatnia a nemzeti spanyol gondolatot és új világot építeni a romok fölé. Franco munkáját és az új Spanyolország életét a tengelyszellem hatja át. Ennek bizonyítéka a keleti arcvonalon küzdő spanyol „kék kadosztály is”, amelynek harca folytatása a Spanyolországban megkezdett bolsevista ellenes küzdelemnek. (MTI)

Elharapódzott az illegális tevékenység a megszállt területeken

Berlin, október 1.

Illetékes német helyen sejtetik, hogy már hosszabb idő óta megfigyelték: angol befolyásra Franciaországban, Hollandiában, Norvégiában és a protektorátusban is elharapódzott az illegális tevékenység, most azonban a cseh-morva védnökségben is lecsaptak a szervezkedőkre.

Kifejezésre juttatják azt a mértékadó német feltevést is, hogy a német nép többsége nem hagyja magát megszedíteni az angliai cseh csoport desperádó politikájától, viszont a német kormány el van szánva arra, hogy a cseh-morva védnökség jövőjéről a csehekkel, de ha kell nélkülük vagy akár ellenük dönt.

Spanyolország ünnepe

Madrid, október 1.

Egész Spanyolországban nagyarányú ünnepeket rendeztek szerdán Franco tábornok államfővé váló megválasztása 5. éves fordulójának alkalmából. Valamennyi lap első oldalán nagy cikkeken méltatja az évforduló jelentőségét. (MTI)

7.000 FOGLYOT EJTETTEK AZ OLASZOK

Róma, október 1.

A Stefani iroda harctéri tudósítója jelenti, hogy az olasz expedíciós hadsereg teljesen befejezte egy szovjet seregetest bekerítését. Az ellenség rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett. Az olasz kézre került szovjet száma már meghaladja a hétezeret. (MTI)

Churchill beszámolója

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda:

Az angol hírszolgálat jelentése szerint Churchill kedden az alsóházban kijelentette, hogy az angol és az amerikai kiküldöttek moszkvai megbeszéléseik folyamán „világos és tökéletes tudomást szereztek arról, hogy mostantól kezdve Anglia havonta mennyi segítséget juttathat a Szovjetunióknak”. Churchill megjegyezte még, hogy az angol népnek a legkomolyabb természetű áldozatot kell hoznia, hogy a Szovjetunió mint hadviselő hatalom továbbra is fennmaradjon.

Churchill azután kijelentette, hogy rövidesen nyilvánosságra hozzák azt az „új és lojális szövetséget”, amelyet Anglia és a Szovjetunió Iránnal köt és amelyben Irán „Anglia oldalán fog fellépni a háború további menetében”.

A miniszter miután óvta az angol népet attól, hogy télen a német nyomás enyhüléséért várja s megjegyezte, hogy még hevesebb harcokra lehet elkészülve, mint eddig.

Churchill fejtegetései során azután kitért arra a támogatásra is, amelyet Anglia és az Egyesült Államok a Szovjetunióknak szánanak. A Szovjetunióknak, mondotta a miniszterelnök, joga van tudni, hogy havonta mennyi fegyvert és hadifelszerelést küldhetünk neki. Minden esetben ezzel kapcsolatban figyelemmel kell lenni a háborús véletlenekre is. A Szovjetunió csak a lehetséges havi mennyiségek ismeretében töltheti ki azt az űrt, amely az elszennvedett veszteségek és a hadiszergyártás csökkenése között egyrészt, a kilátásba helyezett angol és északamerikai támogatás között másrészt fenn áll. Nagyon is lehetséges, mondotta Churchill, hogy inkább a szállítási lehetőség, mint a mi jóindulatunk és támogatási készségünk szab határt végeredményben ebben a kérdésben. Bár Angliának a legnagyobb érdeke, hogy a Szovjetuniót amennyire csak lehet támogassa, azonban egyidejűleg mégis más védelmezendő érdekei is vannak. A jelenlegi kérdések sok tekintetben hasonlítanak a múlt év feladataihoz, amikor Anglia „vérző szívvel volt kénytelen megtagadni, hogy a még fennmaradó vadászrajait Franciaország segítségére küldje”.

Churchill azután az angol hadsereg kérdésével foglalkozott. Elismerte, hogy Anglia sohasem rendelkezett akkora hadsereggel, amely számszerint összehasonlítható lett volna az európai szárazföldi hadseregeivel. Angliának nem is lesz soha ilyen hadserege. Sok időbe és nagy fáradságba került — mondotta —, hogy közép-nagyságu, de nagyon jó hadsereget állítottunk fel. Az angol hadseregnek azonban nincsenek még azok az ismételt szerzett eredményes tapasztalatai, mint a német hadseregnek voltak. Ezek a tapasztalatok kétségtelenül igen nagy tényezőt jelentenek a véderő javára. (MTI)

A nagyvilágból

A legújabb román veszteséglista 167 közlegény nevét tartalmazza.

Lorkovics horvát miniszter Rómába érkezett.

Japánban október elején 10 napos légvédelmi gyakorlatokat tartanak. Tokióban 14 napig tartanak a gyakorlatok. A közönséget a légvédelmi gyakorlatok alkalmával kiképzik a kémelhárításban is.

**TUNGSRAM
KRYPTON**

Nem tudott alibit igazolni az utolsó bácskai haramia

Életfogytiglani fegyházra ítélte a zombori törvényszék a bajmoki rablógyilkost

A zombori törvényszéken szerdán tárgyalták Brankov Zsárkó társának, Slukics Zsárkónak bűnügyét. A vádlott a leghírhedtebb bácskai rablóbanda utolsó tagja volt.

A banda valamikor rettegésben tartotta a bácskai szállásokat, s bemerészkedett nemcsak a falvakba, de Zomborba is. 1926-ban, augusztus közepén a banda tagjai bezörtettek a »Pihenő» nevű zombori csárdába és Jelasics Sztankót, a csárda tulajdonosát meggyilkolták. A gyilkosság után az ajtónálló őrszerevette, hogy valaki közeleg. A rablók **előlték a gyanútlanul arrahajadó Brankov Zsárkót, nehogy az elárulja őket.**

A zombori törvényszék annakidején Brankov Zsárkót és Slukicsot **kötélfaltaji halálra ítélte.**

Slukicsnak megkegyelmezték, a banda többi tagjai kisebb-nagyobb büntetéseket kaptak, a vezért pedig felakasztották.

Slukics Pozsarevácon töltötte ki bün-

tesét. A német csapatok megszállása után a bácskai Bajmokra szökött.

A zombori törvényszék szeptember 10-én kezdte meg az utolsó haramia ügyének tárgyalását. Slukics tagadott. Kijelentette, hogy a gyilkosság napján Szerb Itebejen tartózkodott. Kihallgatta a bíróság Kriksz Rozália vadházastársát s több bűntársát.

A vádlott bűnössége beigazolódott. A haramia azonban megmaradt előző vallomása mellett. Előadta, hogy

Brankov késsel állt a háta megett és arra kényszerítette, hogy löjjön. Ő meghuzta a ravaszt és leterítette áldozatát.

Az alibit nem tudta igazolni Slukics és a bizonyítási eljárás befejezése után a zombori törvényszék bűnösnek mondotta ki és **életfogytiglani fegyházra ítélte.**

Beszámították az ítéletbe a már fegyházban töltött 14 esztendő és hét hónapot. Az ítélet jogerős.

Zombor méltó keretek között emlékezik meg az aradi vértanúkról

Emléktáblát kap Schweidel József

A vérmegeye székhelyén, Zomborban is méltó keretek között emlékezik meg az aradi vértanúkról. Az egész magyar nemzet gyásznapja lesz október 6-ika, de Zombor különösen széles keretek között rendezik meg a gyásznaphoz méltó nagyszabású programját, amelynek egyik főbb pontja lesz a zombori származású Schweidel József tábornok emléktáblájának leleplezése.

A háború előtt szobrot állítottak a hálás zomboriak a magyar vértanúnak. A szobrot a türelmetlen erőszak eltávolította helyéről. Az emléktáblát pedig összezsúrták. A város most a Szent János és a Hajnal utca sarkán lévő ház falába helyezi el a hatalmas márványtáblát, amely hirdeti majd az utókornak is, hogy itt született a magyar nemzet egyik nagy fia.

HIREK

Nyelv — haladás

Az általános emberi haladás csak akkor értékes számunkra, ha magunk is haladunk. A Délvidék, minden egyéb szemponttól eltekintve, tisztán kulturális céllal nyelvtanfolyamot indít olvasói számára egyrészt, hogy a német nyelvet terjessze, másrészt, hogy német ajku testvéreink, talán nehéz, de szép anyanyelvünket elsajátíthassák. Ez uton is kérjük olvasóinkat, hívják fel német ajku testvéreink figyelmét október 5-én induló tanfolyamunkra. Bizalmat, kedvet és bátorságot akarunk a tanfolyam résztvevőiben kelteni. Nem lesz fárasztó a tanulás, nem kell magolni nyelvtani szabályokat. Olyan könnyen fognak tanulni, mintha külföldre utaznának. Külföldön mindenki megtanulja a nyelvet, az is, aki nem járt gimnáziumba. Mindenki tanít bennünket; a kaulaz, a kereskedő, az újságíró, a szállodás. Ezeket a kis jeleneteket, élményeket a mindennapi élethől, könnyű formában, kis képekben szemléltetve, tanítjuk olvasóinkat, mindenkinek, kicsinek, nagyoknak, öregnek, fiatalnak. A tanulás nincs időhöz kötve, de nem mulasztható el, az újságot mindennap olvassuk és olvasás közben önkéntelenül is olvassuk a nyelvleckéket. Mindenkinek hozzáférhető, mert teljesen díjtalan. Annak is jó gyakorlat, aki már tudja a nyelvet. Ezeket a kis nyelvi sajátosságokat meg a haladók is eltevesztik. Pl. egy német ismerősöm, aki már elég jól beszélt magyarul, egyszer azt mondta: »5 kilót eldobtam. (lefogytam)» Egy csinos német hölgy egyszer arról panaszkodott, hogy kimerült a hűségétől (hűségétől). Bizony velünk is előfordul, ha már tudunk is németül, hogy ilyen »jókát» mondunk. Tanárnőnk, Dr. Végh Zoltánné, egyik budapesti nyelviskola vezetője, a módszer és a könyv szerzője olvasóink bármely kérdésére fog válaszolni és mindenben segítségére lesz tanítványainak.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

Ügyeletes gyógyszerész: „Szent Erzsébet”, Kossuth Lajos utca.

VITÉZ LIPTAY ANDRÁS VEZÉREZREDES A HONVÉDELMI MINISZTER HELYETTESE. Budapestről jelentik: A kormányzó ur vitéz Liptay András vezérezredest felmentette eddigi munkaköréből és a honvédelmi miniszter helyettesévé nevezte ki. (MTI)

A kormány új rendeletei. A kormány rendeletet adott ki a bírói uton érvényesítő ható kamatra és az Országos Hitelügyi Tanácsra vonatkozó egyes rendelkezések hatályának a visszafoglalt délvidéki területre kiterjesztéséről. A kormány rendeletet adott ki, amelyben a visszafoglalt délvidéki területeken egyes követeléseknek, tartozásoknak és vagyontárgyaknak statisztikai adatok megszerzése végett való kötelező bejelentésére megállapított határidőt 1941 október 31-éig meghosszabbítja. A rendeletben szabályozott bejelentéseket tehát az 1941 augusztus 31-én fennálló állapot szerint 1941 október 31-éig bezárólag kell megtenni.

HA PESTRE JON
ne mulassza el eladó
BRILLIÁNS ÉKSZERÉIT
Kristóf tér 2. I. 3. alatt 12-2 között megmutatni. Telefon: 182-647.

Betörés Ujvidéken. Hais István ujvidéki nagykereskedő Délvidék-utca 12. szám alatti kereskedésébe falbontás utján ismeretlen betörők hatoltak be és több száz pengő értékben cukrot és más élelmi szercikket loptak el. A rendőrség erélyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére, a kár biztosítás révén megtérül.

Nem gyógyít minden bajt

de megszünteti a fekvés okozta és a betegséget súlyosbító emésztési rendellenességet. Jobb közérzetet teremt, ha a beteg reggelenként 2-3 deci Mira keserűvizet fogyaszt. Az ára olcsó, ize nem kellemetlen, hatása biztos, enyhe. Kapható gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerkereskedésben.

gyaszt. Az ára olcsó, ize nem kellemetlen, hatása biztos, enyhe. Kapható gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerkereskedésben.

Rendelje meg

már most egy levelezőlapon a Délvidék

jövőévi naptárát

A papírhány miatt csak huszezer naptárt tudunk nyomni. Ebből már előjegyzésben elkelt több mint tizezer, s így csak azok szerezhetik majd be, akik idejében megrendelték.

A naptár tartalmából kiemeljük a

a háboru képes beszámolóját

Számtalan gazdasági cikk, hasznos tanácsadó és irodalmi értékű írás teszi gazdaggá és értékké a naptárt.

ÁRA 60 fillér

Rendelje meg egy levelezőlapon kiadóhivatalunktól.

Másodikán és harmadikán kapják meg járandóságukat a zombori nyugdíjasok. A zombori nyugdíjasok másodikán és harmadikán délelőtt 8-1 óráig vehetik át járandóságukat a városházán, (földszint városi adóhivatal).

Az ebéd és vacsora csak úgy jó, ha a hús, felvágott, szalonna és mindennemű hentesáru

NÉBL JÓZSEF

hentesmestertől való.

Szénne égett egy 74 éves asszony. Özvegy Mihály Ferencné székelykői 74 éves asszony ruhája a kipattant szikrától tüzet fogott és az asszony pár perc alatt szénne égett.

FERENC JÓZSEF

KESERŰVIZ

Meghalt Aba Novák Vilmos. Aba Novák Vilmos festőművész, a modern magyar kulturális élet egyik legnagyobb büszkesége, hétfőn Budapesten meghalt. 47 éves volt. Nagy tehetségét idehaza és a külföldön egyaránt elismerték; művei a magyar és külföldi muzeumokban is megtalálhatók.

A mi szücsünk a budapesti Váci utcai PALUGYAI

Megmérgezte leányát, majd a kutba ugrott. Virrasztó Imre pusztaföldvári gazdá az orosházi piacról hazatérve feleségét a kutban holtan, testi-lelki fogyatékoságban szenvedő leánygyermekét pedig a lakásban haldokolva találta. Kiderült, hogy Virrasztóné megmérgezte 14 esztendőes leányát, azután kutba ugrott. Tettét azért követte el, mert sajnálta fogyatékos gyermekét.

Színház

Heti műsor:

Szerdán este: Fityifity (bérlet).
Csütörtökön este: Fityifity (bérlet).
Péntek este: Ártatlan vőlegény.
Szombat este: Ártatlan vőlegény.
Vasárnap délután: Fityifity.
Vasárnap este: Angyalt vettem feleségül. Bérlet.
Hétfő este: Angyalt vettem feleségül. Bérlet.

A szabóiparosok sérelmei. Budapestről jelentik: A közszállításokat végző vidéki szabókisiparosok együttes értekezletükön foglalkoztak az időszerű problémákkal. Különösen sérelmeseknek tartották, hogy a vasút nem ad kedvezményes tarifát a közszállítások számára és hogy a főváros a túl magas kövezetvámval nehezíti a készáruk felhozatalát. Kívánságaikat írásbafoglalva, eljuttatják a kormányhoz, kérik, hogy a kormányzat vegye figyelembe az időközben beállott drágulásokat és ha nem tudja teljes egészében pótolni az árkülönbözetet legalább méltányosan emelje fel a különböző közhatóságok által kiadott munkák kisipari munkadíját. A közszállítást végző szabókisiparosok felkérték az Iparosok Országos Szövetkezetét, mint az ország kisiparosainak legnagyobb gazdasági intézményét, hogy jogos és méltányos kérésüket a maga részéről is támogassák.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagolásban kerülje.

Makón 30 családi házat építenek szegényberek számára. A makói közjóléti szövetkezet elhatározta, hogy 30 családi házat épít arra érdemes, sokgyermekes szegény magyarok számára. A szövetkezet 15.000 pengőért teheneket és más hasznos állatokat vásárol, amelyeket kioszt szegény emberek között, a télen pedig háziipari tanfolyam rendezésével igyekszik segíteni a munkanélkülieken.

Dr. Révész Margit férj. Hrabovszkine gyermekszanatórium Budapest, XII., Remete u. 18. 6. hoidas parkban 300 m. a. t. sz. 7. Telefon: 184098

Egyesületbe tömörülnek a csantavéri pékek. Csantavérről jelentik: A pékek megalkotották egyesületüket, amelynek elnöke Betyák Mátyás, elnökhelyettese Csányi Károly, titkár Rieger József.

Nyílttér*)

FELHÍVÁS.

Felhívjuk munkatársaink figyelmét, hogy a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség ujvidéki központja 34/35-1941 szám alatt körlevelet küldött szét valamennyi fiókszervezet elnökéhez, hogy a Délvidéki Emlékkönyv Szerkesztő Bizottsága kiadásában megjelenő „Megtörtélt...” című műhöz a náluk jelentkező munkatárkainknak a legnagyobb mértékű támogatást megadjanak, — minek folytán folszólítjuk munkatársainkat, hogy az illető elnök uraknál minden alkalommal lejelentkezzenek leigazolási céljából.

Délvidéki Emlékkönyv Szerkesztő Bizottság — Ujvidék,
Gyimessy Jenő Balázs sk., elnök.

*) E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. Deák főispán küldöttséget vezetett Varga iparügyi miniszterhez a gombosi hid ügyében

A MINISZTER IGÉRETET TETT, HOGY A GOMBOSI ÉS UJVÍDEKI HIDAKAT MÉG A TÉL ELŐTT KIEMELIK A DUNÁBÓL

Dr. Deák Leó főispán visszatért többnapos budapesti utjáról.

A főispán budapesti tartózkodása alatt küldöttséget vezetett Varga József kereskedelmi és iparügyi miniszter elé a gombosi hid roncsainak kiemelése ügyében. A küldöttségben résztvettek az apatini, gombosi, szondi, vajszkai és zombori lecsapoló és ármentesítő társulatok szakértői, akik tájékoztatták a minisztert arról az árvízveszélyről amely abban az esetben fenyegeti a Dunamentét, ha a gombosi hid roncsait nem emelik ki idejében a vízből.

Ugyanis a vízben lévő hidrészek a tavaszi jégzajlás alkalmával jégtorlódást idézhetnek elő, ami a Duna kiöntéséhez vezetne. A miniszter ígéretet tett arra, hogy az általa is ismert veszély elhárítása érdekében lépéseket tesz valamennyi számottevő tényezőnél, haszonak oda, hogy a Duna horvát oldalán lévő hidrészeket is eltávolítsák.

Minden remény megvan arra, hogy úgy a gombosi, mint a két dunai hid vízbenlévő részeit kiemelik még a tél beállta előtt.

„FOJTS MEG ÉS GYERE UTÁNAM!”

Megfojtotta menyasszonyát egy fiatal rádiómunkás a cinkotal erdőben

Sashalom határában a cinkotai Nagycse közelében a kis erdőben kegyetlen gyilkosság történt az elmúlt éjszaka. Lőrincz Richárd, 22 éves vasesztergályos, aki az Orion gyár alkalmazásában állott, megfojtotta menyasszonyát, Orosz Mária 26 éves munkáslányt. A gyilkosságot ma reggel fedezték fel, s azonnal értesítették a sashalmi rendőrkapitányságot.

Néhány perc múlva, hogy a rendőrség tudomást szerzett a gyilkosságról, megjelent az egyik őrszobában Lőrincz Richárd és sirástól elcsukló hangon elmondta, hogy — ő a gyilkos.

A budapesti főkapitányságról azonnal bizottság szállt ki a helyszínre.

Amikor a gyilkost a bokrok sűrűjében fekvő fehér-babos, kék kartonruhas halott leány elé vezették, sirógörgyöt kapott.

Fantasztikus, hihetetlen mesét mondott arról, hogy a lánnyal közösen elhatározták hogy öngyilkosok lesznek. A megbeszélés értelmében ő megfojtotta a lányt, később magával akart végezni. A selyemkendővel amellyel megfojtotta menyasszonyát, felakarta akasztani magát, a kendő zomban elszakadt. Ekkor nadrágszíjával próbálkozott, de azzal sem sikerült az önakasztás.

A helyszíni szemle után előállították a főkapitányságra, ahol dr. Juhász József rendőrkapitány, a gyilkossági ügyek referense megkezdte kihallgatását. A kihallgatás a késő délutáni órákig tartott.

— Erdély visszacsatolása után 1940 októberében menekültem Romániából Budapestre, — mondotta a gyilkos. — Az Orion gyárnál csakhamar munkát is kap-

tam. Később utánam jött onnan édesanyám is. Sashalmon, a Rothermere-sétány 9. száma házában vettünk ki főbérleti lakást. Orosz Mária ugyanabban a gyárban dolgozott, ahol én voltam alkalmazva s így minden nap találkoztunk egymással. Udvarolni kezdtem neki s bár ő többször hangoztatta, hogy vegyem el feleségül, nem voltam hajlandó kérését teljesíteni. Komolyan nem is gondoltam soha arra, hogy valaha is feleségül vegyem.

— Tegnap este a Keleti-pályaudvar előtt találkoztunk a HÉV várótermében. Ugyilátszik, hogy engem várt. Kért, könyörgött, hogy kísérjem el, de nem volt hajlandó megmondani, hogy hová akar menni. Már tíz óra lehetett, amikor a sashalmi kis erdőbe értünk. Leültünk a bokrok alá és beszélgetni kezdtünk. Amikor láttam, hogy újból sirni kezd, magamhoz öleltem és megcsókoltam. Vigasztalni próbáltam, de nem sikerült. Ugy másfél óra múlva hirtelen azzal a tervvel fordult felém, hogy legyünk öngyilkosok mind a ketten. Sirógörgösöt kapott és ordítani kezdett:

»Fojts meg, öl meg! De te is gyere utánam!»

En erre elvesztettem az eszemet, megragadtam két kézzel a nyakát és fojtogatni kezdtem. Később selyemkendőjét csavartam a nyaka köré és azzal fojtogattam.

A gyilkos továbbra is kitart amellett, hogy a gyilkosság után ő is öngyilkos akart lenni. A rendőrség Lőrincz Richárdot gyilkosság címén előzetes letartóztatásba helyezte.

Minden elismerést megérdemel a zombori rendőrség munkája

A magyar rendőr esőben, szélben, hidegben, melegben őrt áll és vigyáz a polgárok álmára

Mi akkor ismertük meg őket, amikor a magyar honvéd után feltűnt újszerű uniformisuk. Láttuk az utcán a magyar rendőrt. Láttuk esőben, viharban, a cset-nikharok közben is, láttuk ünnepeken a fényes sisakkal a fején.

A magyar államrendőrséget azonban azok sem ismerték, akik 1918 előtt itt éltek. A háború előtt városi rendőrség tartotta fenn a rendet, ma az államított magyar rendőr vonult be a felszabadított Délvidékre.

Ahogy a magyar rendőr felbukkant a zombori utcán, ahogy érintkezésbe került a közönséggel, egycsapásra megszerették őket.

Akik pedig a hivatalukban keresték fel a rendőrséget, megállapíthatták azonnal, hogy milyen nagy a különbség a magyar és a volt jugoszláv rendszer között.

A rendőrséget természetesen elsősor-

ban a rend jellemzi. A magyar rendőr európai színvonalon mozog. A rendőrök fegyelmezettsége, csiszoltsága, tájékozottsága, lekötő szívélyessége, az a készség, amellyel minden időben a legmesszebbmenően állanak a polgárság rendelkezésére, megmutatja azokat a nagy ellentéteket, amelyek a régi szerb és a magyar rendőrség között érezhetők...

Ma, amikor mi is élvezzük ennek a pompás államgépezetnek tökéletes működését,

Vigyázz a címre! a legszebben és a legszakszzerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a Karmelita templommal szemben

Alapítva 1824-ben

Vigyázz a címre!

Szederlevelet

málna-, alma- és cseresznyelevelet, továbbá csipkebogyót (Vadrózsagyümölcsöt — Hecsedlit) kimagozva vagy egészben, szárítva minden mennyiségben magas áron vásárol a PANTODROG MAGYAR GYÓGYNOVÉNY RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, IX., Ferenc krt. 35.

dését, amikor érintkezésben vagyunk a tisztviselőkkel, a rendőrökkel akik a perzselő melegben, a hűvös szélben, éjjel és nappal kitartóan végzik munkájukat, csak dicséret hangján szólhatunk hozzájuk.

Ma már magyar ember,

magyar rendőr vigyáz a város álmára.

S azóta, amióta ők idejöttek, nem is történt sem Zomborban sem pedig a környéken bűntény. A rend a legteljesebb. A fejelem is az ő nevüket dicséri.

A magyar rendőr azonban megmutatta hogy nemcsak az álmunkra vigyáz, de az ünnepeken is mindent megtett, hogy a felvonulás zavartalanágát biztosítsa.

A rendőrség munkája iránt érzett hála és megbecsülés díktálja most ezeket a sorokat,

s kötelességünknek tartjuk, hogy bemutassuk azokat, akik vigyáznak álmunkra, s azokat, akik a rendőrség ügyeit intézik. A rendőrség élén Czákó Zoltán rendőrfőtanácsos áll, a kapitányság vezetője, aki mindenkiel szemben teljesíti kötelességét.

A bünyügyi osztály vezetője dr. Akantisz Rezső fogalmazó. A közigazgatási előadó dr. Szász Károly fogalmazó. Közigazgatási bíró dr. Csató József fogalmazó, közigazgatási fogalmazó dr. Padányi Zoltán.

Az őrszemélyzet élén Ámon János főfelügyelő áll, helyettese Görög Károly felügyelő. A detektívcsoporthoz főtábornok Benedek Géza felügyelő, csoportvezető.

SIIRT GIZELLA gyorsíró és gépiróiskolája, Budapest, VII., Rákóczi ut 76. Államérvényes bizonyítvány. Állásközvetítés.

Délvidéki kereskedelmi tanács

A szabadkai és zombori kereskedelmi érdekeltségek mozgalmat indítottak, hogy a kormány állítson fel az egész Délvidékre kiterjedő működési körrel felruházott kereskedelmi tanácsot. A délvidéki szerv az erdélyrészi gazdasági tanácshoz hasonlóan fejtené ki működését.

Hirdetéseket

a vasárnapi lapra csak péntek délig fogadunk rendes tarifával, azontul érkezett hirdetéseket dupla tarifával fogadunk el.

Munkáscsizma jegy nélkül

A mezőgazdasági munkásság lábellenítésének biztosítására illetékes kormánytényezők utalvány és jegy nélkül kapható munkáscsizmák forgalomba hozatalát rendelték el. A csizma szára dísznöbörből, talpa hajlitható fatalpból lesz és körülbelül 27 pengős áron kerül forgalomba. Értésülésünk szerint a csizmák rövidesen az egész országban forgalomba kerülnek.

Közgazdaság

Amit az adófelelbezésről tudni kell

I. KÖZLEMÉNY

Az egész országban befejezéshez közelednek az elsőfokú adókivetések. Már elkezdték a fizetési meghagyások kézbesítését, amelyek bizony sok esetben keltenek meglepetést, mert az első fokozat megállapított adóalapok nagy eltéréseket mutatnak az adózók által bevallott adóalapokkal szemben. Természetes, hogy ez az elsőfokú adókiadás még távolról sem jogerős határozat és ez ellen felelbeznit lehet az adófelszámolási bizottsághoz. A felelbezés a felszámolási bizottsághoz címezve az adózóra illetékes m. kir. adóhivatalhoz nyújtandó be.

A FELELBEZÉS BÉLYEGMENTES

A felelbezés jogával élhet mindenki, akinek őszinte meggyőződése, hogy adóalapját magasabban állapították meg, mint amennyi a tényleges üzleteredménynek megfelel. Az adófelszámolási bizottság is elrendelheti a felfedező esküt.

Ismeretes, hogy az 1940 évi XXII. u. egyenesadótörvény jogot ad az adóhatóságoknak arra, hogy bizonyos esetekben az adózót eskü letételre kötelezzék annak megerősítésére, hogy a bevallásában foglalt adatok tényleg megfelelnek a valóságnak. Elsősorban a királyi adóhivatalok előterjesztésére a pénzügyigazgatóság rendelheti el az eskü kivételét. De a felelbezőknek tudniuk kell, hogy az adófelszámolási bizottság is megkeresheti a királyi járásbíróvárosot a felfedező eskü kivételéért abban az esetben, ha az adózó az elsőfokú kivetés elleni felelbezésében azt vitatja, hogy tényleges jövedelme vagy vagyona az első fokozat megállapított adóalapnál kisebb.

Határozottan kimondja az új adótörvény végrehajtási utasítását képező 166.000/1940. VII. P. M. sz. rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1941 február 1-i számában), hogy

nincs helye az eskü általi bizonyításnak olyan jövedelemforrásokkal kapcsolatban, amelyeknek jövedelmét a rendelkezésre álló egyéb adatok alapján is meg lehet állapítani.

Üzletből származó jövedelmek tekintetében eskü általi bizonyítást csak akkor lehet elrendelni, ha az adózó üzleti könyveket egyáltalában nem vezet, vagy ha vezet is, azok hitelt nem érdemlőek. Ennek a megszorításnak tudható be, hogy mindazokban a városokban és községekben, ahol eddig érdeklődtünk,

eddig sehol sem került sor a felfedező eskü alkalmazására.

Az adózó úgy az eskü szövegezése ellen, mint általában annak letétele ellen felelbezéssel élhet, vagy az eskü letétele előtt helyesbiteni, avagy kiegészítheti bevallását. Ha a kincstár a helyesbitést elfogadja, akkor büntető eljárásnak helye nincs, de a kivetett adók után ugyanolyan pótlékot kell megállapítani, mint abban az esetben amikor az adózó csak felhívásra ad bevallást.

MEDDIG LEHET FELELBEZNI?

Az elsőfokú kivetés elleni felelbezés határideje a fizetési meghagyás kézbesítésétől, tehát nem a keltétől számított 15 nap.

A felelbezések benyújtásának napjával a posta útján beérkezett felelbezésekkel a postáraadás napja, a községi előjáróságnál, városi adóhivatalnál, kerületi adószámveteli osztálynál továbbítás végett benyújtott felelbezéseknél pedig a község-

nél, városnál történt beiktatás napja tekintendő.

Ha az adózó a felelbezést el nem hárító okból nem tudta idejében benyújtani, akkor azt késve is beadhatja

és a késedelem tekintetében igazolással élhet. Ez esetben a felelbezést az akadály elmultától számított 15 napon belül, de legkésőbb a rendes felelbezési határidőtől számított 6 hónapon belül kell benyújtani. Az igazolás elfogadása, vagy el nem fogadása tekintetében is a felszámolási bizottság határoz.

ÚJ ÁLLAMI PÓTLÉK — RÉGI VÁROSI JOG

Az új adótörvény alapján az eddigi általános kereseti adón felül külön 1 százalékos pótlékot vetnek ki az államkincstár javára, míg maga az alapkereseti adó teljes összegében, bár azt is az állam veti ki, annak a községnek (városnak) bevétele, melyben az adózó adózik.

Már az elsőfokú kivetéseknél nagy szerepe van a községek, városok által készített úgynevezett összeirásai iveknek. Minden község (város) összeírást küld a maga területén lakó kereseti adó fizetésére kötelezetteknek az azokra illetékes m. kir. adóhivatalokhoz (adófelügyelőségekhez). Ha pedig a m. kir. adóhivatal valamely adózó terhére a községi (városi) összeírási iven feltüntetett adóalapnál alacsonyabb adóalapot állapított meg, — a községnek (városnak) éppen fentebb jelzett érdeklésére való tekintettel —

a község (város) a részére készülő kivetési lajstrom átvételétől számított 15 nap alatt éppúgy felelbezéssel élhet az elsőfokú kivetés ellen az adófelszámolási bizottságnál, mint maga az adózó.

A különbség csak az, hogy az adózó akkor felelbezik, ha sokalja az adóalapot, a község (város) akkor él a felelbezés jogával, ha kevesli az adóalapot.

FELELBEZÉS A HADFELSZERELÉSI ADÓ ELLEN

A folyó évi augusztus 19-i Budapesti Közlönyben, megjelent 5290—1941. sz. kormányrendelettel életbe léptetett hadfelszerelési adót többek között az általános kereseti, jövedelem- és vagyonadó fizetésre kötelezettek is tartoznak fizetni. A hadfelszerelési adó összege: a rendeletben felsorolt adók 10 százaléka. A rendelet értelmében

a hadfelszerelési adó jogosságának és mérvének kérdésében a közigazgatási bizottsághoz lehet felelbeznit

15 napon az adóív kézbesítésétől, illetve az adó beszolgáltatására kitűzött határidőt követő naptól fogva. A hadfelszerelési adóról ugyanis külön fizetési meghagyást nem bocsájtanak ki, hanem az adóívben értesítik róla az adózót. De tulajdonképpen itt felelbezésre nincs is szükség, mert a rendelet értelmében, ha az általános kereseti, jövedelem- vagy vagyonadó alapja és ezen keresztül a kereseti, jövedelem- vagy vagyonadó összege — felelbezés, vagy más ok folytán — változik, akkor

az ezek után fizetendő hadfelszerelési adó összegét is hivatalból kell kiigazítani, vagy esetleg teljes egészében törölni.

De általában magánál az általános kereseti, jövedelem- és vagyonadónál is jól kell vigyáznunk arra, hogy mit is felelbezzünk meg. Sohasem az adót kell megfelelbeznit, vagy megpanaszolnunk, mert az adót százalékszerűen illetve egyes adónemekenél

fix tételekben törvény írja elő, azt a kivető hatóságok nem mérsékelhetik. Ehelyett az adó alapját kell vizsgálni, felelbeznit vagy panasz tárgyává enni,

mert ha az adóalapot mérsékelik, akkor természetesen az adó is automatikusan kevesebb lesz. Ne azt hangoztassuk, hogy mennyi adót bírnak el, vagy nem bírnak el, hanem annak kimutatására szorítkozzunk, hogy volt-e annyi keresetünk, vagy jövedelmünk, amennyi után az adót kivetették. Ha például a múlt évben nagyobb volt a keresetünk, akkor e nagyobb kereset után jár a kincstárnak a kereseti adó a folyó évben akkor is, ha a folyó évben már jóval kisebb a keresetünk. (Folytatjuk)

30.000 kgr. talpbőrt kapnak a vásározó csizmadiák és cipészek

Varga József iparügyi miniszter intézkedett, hogy az ország területén vásári (piaci) árusítás folytatására jogosult csizmadiák és cipészek részére összesen 30.000 kiló talpbőrt szabadítsanak fel. Ez a mennyiség elegendő arra, hogy

a vásározó csizmadiák és cipészek áruikat az őszi időnyre teljesen kidolgozhassák, ami egyébként a mezőgazdasági lakosság lábelleni-ellátása miatt országos érdekű követelmény is.

A kiutalt talpbőrmennyiség elosztására a törvényhatóságok első tisztviselői kaptak megbízást, akiknek az elosztás arányára vonatkozóan az ipartestületek tesznek javaslatot. Az arány megállapítása aszerint történik, hogy hány vásározó csizmadiák és cipész tartozik az illető ipartestületek kötelékébe.

A szegedi Kereskedelmi és Iparkamara közleményei

A SZEGEDI KAMARA A DÉLVIDÉKI IPARTESTÜLETEK JEGYZŐI SZÁMÁRA TANFOLYAMOT RENDEZ

A visszafoglalt Délvidék ipartestületi hálózatának kiépítése a közel jövőben megtörténik. Addig is, amíg az ipartestületi hálózat újjászervezése megtörténik, a kézművesiparosok ügyeit az eddigi kézművesipari egyesületek intézik. Rendkívül sürgős és közérdekű lenne, hogy az ipartestületi Jegyzői Tanfolyam intézősége a délvidéki ipartestületek, illetve kézművesipari egyesületek számára tanfolyamot rendezzen. A szegedi kamara ennek érdekében az ipartestületi Jegyzői Tanfolyam igazgatóságát megkereste. Mielőtt a tanfolyam megrendezésre kerül, a kamara az érdekelteket a legrészletesebben tájékoztatni fogja.

A KÉZMŰVESIPAROSOK ARCKÉPES IGAZOLVÁNNYAL VALÓ ELLÁTÁSA

A m. kir. iparügyi miniszter az ipartestületi tagok arcképes igazolványa tárgyában még 1939 májusában rendelettervezetet készített és a rendelettervezetet véleményezés végett valamennyi kereskedelmi és iparkamarának megküldötte. — A rendelettervezet vonatkozóan a kereskedelmi és iparkamarák véleményüket annak idején részleteiben is előterjesztették és általában úgy a kamarák, mint az Ipek, az ipartestületi tagok arcképes igazolvánnyal való ellátását minden tekintetben helyeselték. A rendelettervezet részleteire vonatkozóan különféle észrevételek hangzottak el, azonban úgy a kamarák, mint az Ipek, a rendelet mielőbbi kiadását szükségesnek tartották. Az iparügyi miniszter előtt jól ismertek azok az érvek, amelyek a kézművesipari érdekeltséget arra indították, hogy az arcképes igazolvánnyal való ellátást szorgalmazza. A szegedi kamara felterjesztésében kérte az iparügyi minisztert, hogy az átdolgozott rendelettervezet megvitatása céljából a kereskedelmi és iparkamarák és az Ipek. bevonásával, mielőbb szóbeli értekezletet tüsszön ki, hogy az átdolgozott rendelettervezet letárgyalása után a kézművesiparosoknak régi óhajja teljesedőbe menjen.

Egy szovjetkatoná naplójából

Az éhes Alexej panaszos levélben fordul Sztalin elvtársához

Egy holtan talált szovjetkatoná, a moszkvai Alexej Sekunov naplójából való a következő részlet, mely minden katonai szakcikkénél szemléletesebben és meggyőzőbben megmagyarázza, miért kell a szovjetcsapatoknak egymásután a súlyosabbnál súlyosabb vereségeket elszenvedniük. A rövid, hevenyészett feljegyzésekből a szovjet hadvezetés minden elképzelést felülmúló lelkiismeretlenségének és egy embri tragédiának megrázó képe bontakozik ki.

Julius 5.

Megkaptam a bevonulási parancsot. Holmimmal július 6-án 6 órakor kell jelentkeznem.

Julius 8.

A második aknavető századhoz osztottak be gépkocsivetőnek.

Julius 11.

Új beosztást kaptam. A tartalékos hirdó-zászlóaljhoz.

Julius 17.

Most már véglegesen a 239. lövészhadosztályhoz osztottak be, a 939. ezredbe.

Julius 19.

Bevagoniroztak minket és Minszk irányába Moszhajszkba utaztunk, innen pedig tovább Borodinó felé.

Julius 20.

A zászlóalj-törzskar főnöke, egy hadnagy, fegyveremet egy régi puskára cserélte be.

Julius 21.

Borodinóból, a történelmi csatahely-

ről, 6 órakor megkezdjük a menetelést a frontra. 4 kilométeres ut után az erdőben pihenőt tartottunk. Kenyér nem volt. Egész nap nem ettem semmit. Három emberre egy darab kétszersült jutott.

Julius 22.

Éhesen kellett az erdőt átfésülni. Reggelit nem kaptunk. Kenyér sem volt, az egész zászlóaljnak nem volt kenyere. A politikai biztos tudunkra adta, 21-22-én éjjel az ellenség Moszkvát bombázta.

Julius 24.

Már a negyedik nap kenyér nélkül, reggelit sem kaptunk, mivel mincsen élelmiszerünk. Lövészárkokat kellett ásni. Ebédem kalászköből és füvekből állott.

Julius 26.

Borodinóból Moszkva irányában szállítottak el minket. Sztalinnak levelet írtam, holnap fogom elküldeni.

Julius 27.

Megérkezés Moszkvában, továbbutazás Kalininen és Bologojén át. Bereszovszkájába, ahol kirakodtunk.

Julius 30.

Menetparancs, indulunk Pleszkau irányában.

Augusztus 1.

A Leningrad-Moszkva országúton menetelünk, és egy német repülőgép géppuskával lőtt minket.

Augusztus 2.

Nappal az erdőben tanyáztunk, aztán

menetelés Metianc felé. 30 kilométert tettünk meg. Utközben kidőltem és már nem tudtam tovább menni. Ot órakor kását kapunk reggelire. Egy ember három kanállal. Kenyér nem volt. Ezért dőltem ki. Lábam már nem bírtak tovább.

Augusztus 9.

Századunk Szalucsetől visszavonult és ismét találkozott az ezreddel. Augusztus 8-tól 10-ig nem volt kenyér. Csúpan fejenként 300 gramm kétszersültöt osztottak ki. Egyszer kaptunk még levest és kását.

Augusztus 13.

A bombázás este 20 óráig tartott. Kenyér nem volt. Ehezünk. Július 30-tól augusztus 14-ig Bereszovszkájától a frontig 285 kilométert tettünk meg.

Augusztus 15.

Az első zászlóalj harcban áll a németekkel.

Augusztus 16.

Ismét harc. Csapataink visszavonulnak.

Augusztus 17.

A csata befejeződött. Már csak egyedül meneteltem. Teljesen ki vagyok éhezve...

Ezzel Sekunov, a szovjetkatoná naplója és élete be is fejeződik. Talán jobban is járt, hátha csakugyan elküldte levelét Sztalinnak...

A magyar hisz, a hitben a jövő

A „DÉLVIDÉK” REGÉNYE:

(13)

? KI A TETTES ?

Pár pillanattal később együtt találjuk Presles bírót és Juve-öt abban a szobában, amelyben megvonnolc órán át Rambert István tartózkodott, az egyedüli, akit semmiféle gyanu nem érte, mivel a gyilkosság éjjelen vonaton utazott.

Presles törte meg elsőnek a csendet:

— Tehát — kérdezte, — az ügy be van fejezve? Ez a Rambert Károly a gyilkos?

Juve elmerengve bólintott:

— Rambert Károly? ... Tényleg ennek kelesse a bűnösnek lennie!...

— Mit jelentsen a mondatnak ebben az alakban való formálása? — kérdezte a bíró.

Juve, aki egy karosszékben ülve, cipője hegyét nézegette, lassan fölemelte fejét és szólt:

— Azt mondtam, hogy ennek kell lennie, mivel a terhelő körülmények kényszerítettek erre a föltevésre, habár igaz meggyőződés ellenkezik ezzel.

— Pedig az előjelek, a fél beismerése, hallgatósága apja határozott vádjával szemben teljes bizonyosságot szolgáltatnak, — vélte Presles.

Juve óvatosan felelt:

— De vannak olyan előjelek is, amelyek mellett szólának.

A bíró folytatta:

— Az ön vizsgálódásai arra engednek következtetni, hogy a bűntettet a kastélyban lakók valamelyike követhette el.

— Ez lehetséges, — mondta Juve, — de nem bizonyos, a valószínűségek még nem bizonyosak.

— Magyarázza ki magát.

— Csak lassan, vizsgálóbíró ur.

És Juve fölkelve indítványozta:

— Talán átmenne a szomszéd szobába, amelyben Rambert Károly lakott, itt semmi kétség valónk nincsen.

Presles követte a titkos rendőrt és mindketten behatoltak a puritán egyszerűséggel burkolt szobába, ahol egyáltalában semmi jellem mutatott arra, hogy csak pár órával ezelőtt egy nagy bűnös tartózkodott benne, aki oly vadulati kegyetlenséggel gyilkolta meg a ház urát, évszázadot borítva a beaulieu-i kastélyra.

Juve, aki ide-oda tipogált a szobában és szemekkel vizsgálta mindent, mialatt a bíró szivarra gyujtva, kényelmesen elhelyezkedett egy karosszékben, így kezdte:

— Tehát mindt mondtam, csak lassan, lassan, bíró ur, bocsánatot kérek, de van okom rá, hogy így szóljak: mert legelőször is megállapítandónak tartom, hogy ebben az ügyben mindenekelőtt két előleges szempont mérlegelendő és pedig a bűn természete és másodszor a

bűn indító oka.

— Hogyan osztályozzuk tehát bűnügyi szempontból ezt a gyilkosságot. Ha megnézzük a holt testet és a rajta ejtett borzasztó sebet, igen könnyen megállapíthatjuk, hogy hivatásos gyilkos által elkövetett kegyetlen emberöléssel állunk szemben. A gyilkos rajta hagyta áldozatán munkája bélyegét, jellemét, vadágának kifejezését; ez az ember vadállatias kegyetlenséggel gyilkolta meg áldozatát, tehát mestersége a gyilkolás, nem irtózik a vértől.

— Kiváncsi volnék a részletekre, amelyek önt e következtetésre bírják, — szólt közbe a vizsgálóbíró.

— A dolog igen egyszerű — felelte Juve, — ön épp úgy látta a márkiné torkán ejtett borzasztó sebet, miként én, a nyakcsigolya jóformán teljesen el van metszve valami vágó éles szerszámmal. Lehetetlenség állítani — tekintetbe véve a seb szélességét és mélységét, — hogy azt egyetlen vágással idézte volna elő a gyilkos, ellenkezőleg ugyszólván kéjelgett áldozata holtteste fölött és még akkor is sujtott, midőn már áldozata kilehelte lelkét. Ez azt is bizonyítja, hogy a gyilkos ama kategóriába tartozott, amelynek képviselői nem rettennek vizsgálótól a véres hőhőmunkától, akik borzalom nélkül ölnek. A seb továbbá azt is elárulja, hogy a gyilkos erőteljes férfi; nem szabad elfelejteni, hogy a gyöngé inkább a mélység felé törekszik, igyekszik minél mélyebb sebet ejteni valamely szűrő szerszámmal, amihez nem kell különösebb erőfeszítés. Ezért ezek a gyilkosok előszeretettel keresik a nemesebb szerveket, ellenben az erőteljes gyilkosok odasujtanak, ahol érik az áldozatot és ezért ejtenek a felületen oly borzasztó sebeket, amint a márkiné torkán is láttunk. Ez egyébként természeti törvény, a gyöngé kikeresi a legsebezhetőbb pontot; hogy annál biztosabban előlédzhesse a halált, az erős nem törődik a hellyel, bizik erejében és vakon sujt.

Presles bíró helybenhagyólag bólintott.

— Az ön következtetései, Juve ur, észszerűek, — mondta, — és én osztom nézetét: itt hivatásos gyilkossal van dolgunk, akiknek mestersége a gyilkolás. Tett-e egyéb felfedezéseket is.

— Hátra marad számunkra megállapítani, minő szerszámmal használt a gyilkos; eddig minden intézkedés kárba veszett, hogy a gyilkos szerszámmal megtaláljuk.

— Már kiadtam a rendeletet, hogy kutassák ki a park bokrait, csákllyakkal turják fel a mocsarat és őrítsék ki az emészto gödröt, de eddig semmi eredménv. Mindazonáltal akár megtalál-

juk a szerszámmat, akár nem, meggyőződésem az, hogy a gyilkoló szerszám nem lehet egyéb, mint nagy konyhakés, amilyenekkel a rablógyilkosok rendelkeznek, szóval Langrune márkinét nem törrel gyilkolták meg. A tör rendesen a szivert sújtja és ha a torkot, a seb nem széles, miként azt a márkiné holttestén látjuk.

— Nos és mit következtet mindezekből?

— Azt, — felelte komolyan Juve, — hogy mindezek után Rambert Károly nem lehet a gyilkos, aki gyenge, jó nevelt, jó családból való ifjú s így alig lehet hivatásos gyilkos!

— Ez világos, — mormogta a bíró láthatólag megzavarodva erre az észszerű következtetésre, ez világos!

— És most, bíró ur, — folytatta Juve, — ha úgy tetszik, vizsgáljuk meg a bűntett indító okát: miért ölt a gyilkos?

— Phöh, — mondta habozva a bíró, — miért ölt? Hát, hogy lopion, kétségkívül!

— Hogy lopion? De mit? — kérdezte Juve — hiszen az éji asztalkán megtalálták Langrune márkiné összes ékszereit és kézi erszénvét... a feltört fiókokból pedig — amelyeket gondosan leltároztam — egyéb ékszereket is találtunk, valamint 510 frankot aranyban és három darab 50 frankos bankjegyet. Mit gondol bíró ur, erről a hivatásos gyilkosról, aki oda se hederit ezeknek az értéktárgyaknak?

— Ez tényleg meglepő, — ismerte be a bíró. Juve folytatta:

— Tényleg meglepő és azt látszik bizonyítani, hogy habár durva kegyetlenséggel elkövetett bűntettel állunk szemközt, a bűn elkövetője mégsem lehet közönséges rablógyilkos és bizonyára magasabb aspirációi vannak, mint annak, aki csak ölni és rabolni akar. Ismerve Langrune márkiné korát, társadalmi állását, egyéniségét és figyelembe véve ama körülményt, hogy nem igen lehettek személyes ellenségei, következtetésként a bosszu nem vezethette a sujtó kezét, arra az eredményre kelesse jutni, hogy a gyilkosság indító oka a lopás volt. De hát mit lopott a tettes? A pénzt és az ékszereket érintetlenül hagyta. Lehetett-e mindezeknél talán valami értékesebb, fontosabb valami a márkiné birtokában, amely mellett a néhány ezer frank értékű ékszer és készpénz elenyésző semmiség volt, úgy hogy a gyilkos figyelemre sem méltatta azokat? Vagy pedig szándékosan hagyta érintetlenül, hogy a büntető igazságszolgáltatást annál bizonyosabban tévutra vezesse? Úgy hirtelen alig tudnék mindezekre felelni.

— Nagyon helyes! Mind ez világos, mint a napfény — mormogta Presles, akit Juve fejtetései teljesen megzavartak.

Juve tovább folytatta eszmeüzését:

... És ha egy minden indok nélküli büntettel állnánk szemközt, amit egyszerű diletáns műkedvelésből, valami megmagyarázhatatlan impulzus ösztökélő hatása alatt követtek volna el, ami elég gyakori, hisz tudja bíró ur, mire célzok, a monománia... a hallucináció és az örültség egyéb fajtái...

(Folytatása következik).

A szovjet orosz ellenállóerő titkai

(MN) A nemzetközi sajtóban az utóbbi időben több ízben hangzott el a csodálatos hangja a szovjethadsereg ellenállóerőjéről. A demokráciák táborában nem egy újságcikk emlékezett meg dicsérőleg arról a szívósságról, amellyel Oroszország kivételes részét a háború meghosszabbításából. Kétségtelen, hogy a vörös hadsereg ereje a világ szemében mindeztideig a »nagy ismeretlen» szerepét játszotta, hiszen a Kreml urainak valóban sikerült rab szolga-birodalmukat a külvilágtól a modern időkben csakugyan példa nélkül álló mértékben elzárniuk. Ezenkívül Oroszország nem olyan állam, mint bármely másik, hanem egész kontinens, melynek áttekintése még akkor is nehéz feladat lenne, ha a szovjetkormány a viszonyok megismerését minden erővel nem akadályozta volna meg.

Mindenesetre el kell ismerni, hogy a német és szövetséges hadseregek Oroszországban a végső elkeseredettséggel védekező ellenfélre találtak. Az orosz katonák sohasem volt gyáva, különösen akkor nem, ha számbeli túlerőben tudta magát. Késő nyárra vagy őszre tervezett Európa elleni támadását Sztalin jól előkészítette és a mai küzdőtérén hadjanyaggal jól ellátott óriási csapatömegeket vont össze.

Szovjetországnak husz év óta folyó iparosítása nem volt más, mint gigantikus méretű fegyverkezés a világforradalom kaotikus erővel való kikényszerítésére. Azok az évek óta csak fölényes válvonogatásokkal mutattak rá a szovjet gyártotta gépek temetőire, akik kinevezték az orosz embernek a gépekkel szemben tanúsított naivitájakozatlanságát, akik az orosz termetes lényiséget arra sem érdemesítették, hogy komoly kritika tárgyává tegyék, rossz úton jártak és azoknak lett igazuk, akik óvatosságra intettek. De nem azért lett igazuk, mintha az orosz bolsevizmusnak az iparosításért vívott alapjában véve groteszk harca nem járt volna sok nevetéses kudarccal, hanem azért, mert helyesen becsülték fel azt a démoni elszántságot és cinikus gátlásnélküliséget, amellyel a bolsevista vezetőség kitarított világforradalmi programja és a lenini hagyományok mellett. A világforradalom fanatikusai és az orosz önkényuralmi tervek cinikusai milliók éhhalálával és 180 millió ember lélektelen rabszolgaságba való hajtásával nem sokat törődtek és még kevésbé térítették el őket a megkezdett útról a helytelenül befektetett rubel-milliók elvesztése. Nem tudták, hogy a tanult vezetők és a pótalkatrészek gyártására való felkészülés hiánya miatt tízembe állításuk után néhány hétre a szovjet traktorok ezrei váltak üzemképtelenné, hogy végleg a rozsdá martalékaivá váljanak, a kísérletek a következő években azonban újból és újból újra kezdődtek, a leglényesebb hibákat, ha súlyos tandíj árán is de sikerült kiküszöbölni és az orosz mezőgazdaságot ma mégis azok a traktorok uralják, amelyek kiképzett vezetői most az Európa ellen fordult páncélkocsikat kezelik.

Ebben a kimeríthetetlen nyersanyagforrásokkal és kimeríthetetlen emberanyaggal megáldott óriásországban az emberi hullák hekatombáin végiggázoló vasakarat a kudarckok végtelen sora után is ki tudja célját kényszeríteni.

BABONÁS HIT DÉMONI EREJE

Természetesen csak anyagi téren. Ahhoz a katonák ellenálláshoz, amelyet az

oroszok eddig tanúsítottak, ez nem lenne elegendő, szellemi és lelki erőre is szükség van. Nos, a bolsevizmust sokszor neveztek az ateizmus vallásának, a kommunista pártot e vallás lovagrendjének.

Akinek a vörös Oroszország világát csak valamelyest is alkalma volt közelebbről megismerni, nem tagadhatja, hogy a babonás hit démoni erőt lakoznak benne. Igaz, ugyan, hogy ez csak egy kicsiny minden hatalmat kezében tartó, de gátlások nélkül uralkodó kisebbségre nézve áll, ez a kisebbség azonban értett ahhoz, hogy a szervezeten nép millióit korlátlan rabszolgaságba kényszerítse és az országnak a külvilágtól való tökéletes elzárásával az ifjúságban a nevelés és propaganda erejével olyan világszemléletet alakítson ki, mely a valóságok világával már jóformán semmi közösséget sem mutat.

Végül nem szabad figyelmen kívül hagyni az orosz ember természetesen hazazseretét sem. Sohasem fogom elfelejteni azt a beszélgetést, melyet 1927-ben Lenin-grádban egy orosz tengerészttal folytattam, aki éppen akkor került ki a kadét iskolából. A fiatal tiszt egy híres orosz orvostudós fia volt. Atyjának Szentpétervárott egykor több palotája volt. Ezeket a vörösök természetesen kisajátították, de annyi életlehetőséget még hagytak neki, hogy tovább élhessen kutatásainak. Fia a forradalom kitörésekor hét éves volt. Életének első éveire még nagyon jól emlékezett, gondolkozásmódjának alapvonásait azonban már a vörös idők élményei határozták meg. Nem volt bolsevik, hanem egy hadsereg egyszerű, hazafias szellemben gondolkozó katonája. Bizonyos gunynyal emlékezett meg arról a marxista nevelésről, melynek során időnkint a tisztnek is világnézeti vizsgákat kellett letenniük. Minthogy jó gyermekszobája volt, több nyelven tudott és a külföldi irodalmat olvasni, legtovább a külvilágtól való elzárás miatt szenvedett. Szomszédos kiváncsisággal érdeklődött az Oroszországon kívüli világban uralkodó viszonyok iránt. Gyakran gyermekes tájékozatlanságra való kérdéseiből jól megítélhettem, mily kevés köze volt világgépének a valósághoz. Az európai hatalmak fegyveres összeküvése a szegény Oroszország ellen, ez volt a fő témája, melynek akkori valótlanágáról hiába akartam meggyőzni. Mikor megkérdeztem: »Ha már hisz ebben a bolsevizmus ellen irányuló koalíciós háborúban, adott esetben mint viselkednék a hadsereg és milyen álláspontot foglalnának el az Önhöz hasonló emberek, akik bár ellenállást nem tanúsítanak, nem hivatkoznak a kormányrendszernek?»

— A legnagyobb határozottsággal felelt: »Ha támadás ér minket, úgy fogunk harcolni, mint becsületes katonákhoz illik mert ez a támadás nemcsak a bolsevizmus ellen irányulna, hanem Oroszország ellen is, melynek szent földje mindennél drágább nekünk.»

Ma tizenkét olyan évfolyam szolgál a vörös hadseregben, mely a forradalmat nem élte meg, vagy pedig csak kisgyermekkorában. Ebben rejlik a sztalinizmus sikere: a párttanoktól teljesen függetlenül legalább is a fiatalabb generációkban sikerült az orosz nagyhatalmi álmokkal átított patriotizmus szellemét ujjaéleszteni.

Legvégül pedig ott, ahol a katonai szellem hiányokat mutat, a politikai biztos lép közbe azzal a mi gondolkodásunk számára elképzelhetetlen terrortal, melynek a

husz éves rémuralom alatt minden lelki erejüktől megfosztott tömegek ma még nem tudnak ellenszegülni.

Annak a propagandának, mely elhíjti a katonákkal, hogy a fogságban kínzás és agyonlövés vár rájuk és amely a megadásnak családjukon való megtorlásával fenyegeti őket, ördögi kiegészítése a bun kereknek és páncélkocsiknak kívülről való lezárása és a repülőknélkijjőernyőtől való megfosztása. A kegyetlenül megvert kutya sokáig némán engedelmeskedik. Amíg a félelem leigázva tartja, nem harap és ez az állapot sokáig tart. Amint azonban felszabadult a félelem hatása alól, bosszúja borzalmas lesz.

ÉRDEKES...

... hogy a kendőzőszereknek nemcsak használata, hanem összetétele is ősrégi már. A délbabilóniai Ur városában napvilágra került ötezer éves festékszelen ce kendőzőszerei kémiai összetételükben alig különböznek a modern nagyvárosi hölgyek arcfestékétől.

... hogy a régi Egyiptomban a cipővagy szandálviselet olyan luxus volt, melyet csak a leggazdagabbak engedhettek meg maguknak. Ezek a lábravalók pálmalevelekből vagy a papiruszcserje szárából készültek, gyapjuval vagy selyemmel bélelve. A talpukat szövettel vagy bőrrel bevont pálmaháncsból készítették. A haragos ellenségnek képét szandálja talpára festette, hogy abban a kielégítő tudatban járhasson, hogy minden lépésével ellenfelén tapos.

... hogy az emberi köröm 12 óra alatt négy század millimétert nő és hogy a növekvés hat század milliméterrel déltben a legerősebb, míg éjjelkor csak két század millimétert tesz ki. Hasonló a helyzet a haj növekedésénél is, mely déli maximumát nyolc század milliméterrel éri el és éjjel csupán egy század milliméterre csökken.

Apróhirdetések

Szép magyaros ruhát készített hozott angyalból vagy frakkból, zsakkettből, szmokingból, gerokból, futáros áron Pécskav János szabómester. Zombor, Kalap ucca sarok. a-682-1

Figyelem! Ha jó, gyors és olcsó cipőjavításra, vagy új cipőre van szüksége, megkapja Maros Rezső cipőüzletében. Zombor, Kalap ucca sarok. a-682-1

Veszek mindenféle ócska gumihulladékot és használhatatlan autógumikat a legmagasabb napiáron. Gumi-klinika, Zombor, Thököly ut 8 (volt Apátini). a-706-f

Autógarázs, mosás, kenés szakszerűen. Zomborban, Vulkán Garage, Széchenyi krt 10. a-569

Egy jóházból való fiút asztalosnőnek felveszek. Sovány Andrást műbutorasztalos. Zombor, Trefort ucca 3. a-716

Eladó 2000 öl föld a „kenderföldekben” és 527 öl a szigetben. Ugyanott eladó: 300 literes hordók, nagy kád, permetezőgép, özv. Kelsch Istvánné, Bezdán, gróf Csáky István ucca 963. a-709-u

29 háztelek, mely vilánegyed alapításához rendkívül alkalmas, eladó. Érdeklődni: Benya Antalnál, Kalap utca 39 szám alatt. a-654

Értesitem a n. é. közönséget, hogy szabóműhelyemet áthelyeztem a Deák Ferenc körút sarkára. Szives pártfogást kérek: Ivánkovits János, szabómester, Zombor. a-731-f

Közvetlenül a város mellett 5 hold föld, szőlő és gyümölcsös, lakással együtt hasznos bérbeadó. Bővebbet Turynál a Magyar Olvasókörben, Zombor. a-688-f

Eladó egy 500 cm³ „D” gyártmányú, jókárban lévő motorkefépár, oldalkocsival, jó gumikkal. Zombor, Magyar ucca 1 szám. a-732-f

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő **Muhi János**

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csíhás

Benő ucca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén

Aki nem hirdet, azt elfelejtik!